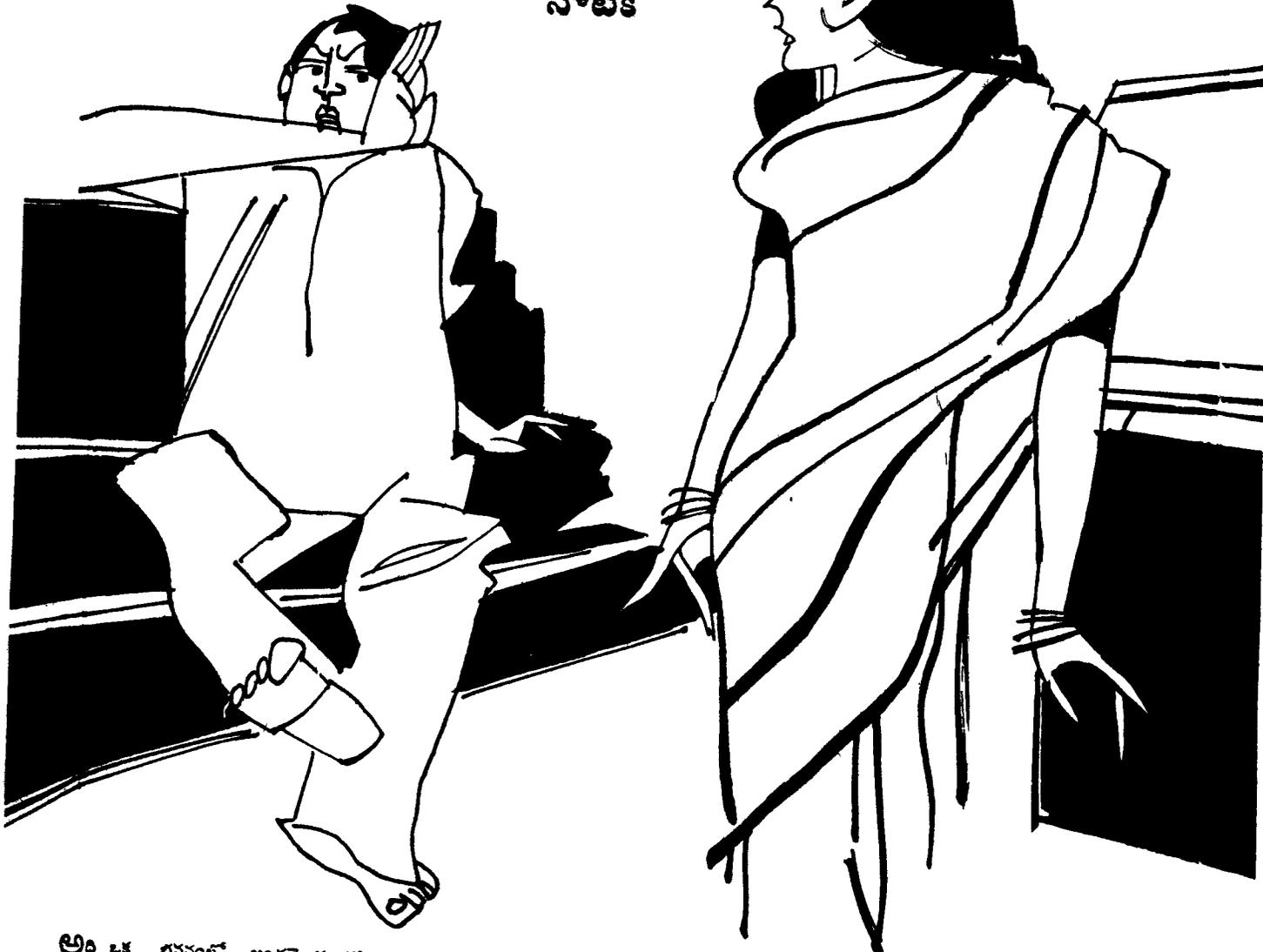

కన్నీటి మధువులు

యర్రనేని చంద్రమౌళి

నాటిక

అది ఒక భవనంలో అందమైన హాలు. కళా ప్రియాలకు ప్రతిబింబాల్లా కొన్ని చిత్రాలు గోడలకు అమర్చబడి ఉన్నాయి. కుడివైపుగా మేడ మీదికి మెట్లు, హాలు మధ్య సోఫా బెంచ్. దాని ముందు టేబుల్. హాలు కుడి ఎడమల ద్వారాలు. ద్వారాలకు ఆకర్షణీయమైన తెరలు. హాలు మధ్య లోనికి ఒక ద్వారం. ద్వారం పై భాగాన మురళి ఉడుతున్న కృష్ణుడి చిత్రం. మెట్ల వక్కగా టేబులు. దానిమీద పెరిశోమ, కొన్ని పుస్తకాలు. ఎడమ ద్వారం వైపు కిటికీ వక్కగా మరొక టేబులు.

గంగాధరం : (బయటినుంచినవస్తూ, చేతి గడియారం చూసుకొని) రంగవల్లి! ... రంగవల్లి! ... ఏరీ, ఎవరూ లేరే! ... అమ్మాయీ, కల్పనా! ... రేయీ, సుందరీ! ...

రంగవల్లి : (వీధిలోనుండి వచ్చాడు. చేతిలో పూల పాల్లం ఉంది.)

కల్పన : (జడ అల్లుకుంటూ కుడి ద్వారంనుండి వచ్చింది.)

గంగాధరం : ఏమిటమ్మా — మరీ ఇంత ఆలస్యమైతే ఎలా?

కల్పన : అదికాదు, నాన్నా, రంగవల్లి పూలకోసం వెళ్ళి ...

రంగవల్లి : ఇయిగో ... తెచ్చావమ్మా! (పూలు ఆమెకు ఇచ్చాడు.)

సుందరీ : (పై కట్టుకుంటూ మధ్య ద్వారంనుండి వచ్చి) వచ్చేశాను, మామయ్యా! (నల్లని రూపు, రాగి రంగు జాట్లు, దుబ్బుల్లాంటి కమనోమలు, ఏరజీరల కళ్ళు.)

గంగాధరం : ఊ! ... రంగవల్లి! కారు రెడీ చేయ్యమను.

రంగవల్లి : అట్లాగే, బాబూ! (బయటికి వెళ్ళాడు.)

గంగాధరం : సువ్వింకా నిలబడే ఉన్నావేరే! త్వరగా తెములు!

సుందరీ : ఇదుగో, ఒక్క విమిషం, మామయ్యా! (లోనికి వెళ్ళాడు.)

కల్పన : (పూల పాల్లం విప్పుతూ లోనికి వెళ్ళ బోయింది.)

గంగాధరం : చూడమ్మా!

కల్పన : (అగింది.)

గంగాధరం : చిరంజీవి కనిపించడం?

చిరంజీవి : (మెట్లమీది నుంచి క్రిందికి దిగుతూ) వస్తున్నానండీ!

గంగాధరం : (అతన్నిచూచి) అల! ... వెరీగుడ్!

కల్పన : అనలు ప్రోగం విన్నిగంటలకు, నాన్నా!

గంగాధరం : ఇచ్చితంగా ఆరువూర గంటలకమ్మా!

కల్పన : (తన చేతి వాచి చూస్తూ) ఇంకా రెండు గంటల పైం ఉంది, నాన్నా!

గంగాధరం : (తన వాచి చూచుకొని, చెవి దగ్గర పెట్టుకొని రెండు క్షణాలు విసి) అరే!

నా మతి చదవడాను ... ఇది ఉదయం ఆరు గంటలమీదే అగిపోయింది. కీ ఇవ్వటం మరిచానుమా! (హాయిగా నవ్వుతూ, నాచికి కీ ఇచ్చి, టైం సరి జేసుకుంటాడు.)

కల్పన : (కిలకల నవ్వుతూ) భలేవారు, నాన్నా! అగి పోయిన మీ నాచీ ఇంత పాదావిడీ చేసింది.

గంగాధరం : సరేనమ్మా! నాదే తప్పు — ఒప్పుకుంటున్నాను! ఇక లాపీగా తయారవండి.

రంగన్న : (వచ్చి) కారు రెడీ, బాబూ!

గంగాధరం : రంగన్నా! నువ్వు రెడీగా ఉండు.

రంగన్న : (ఆశ్చర్యంగా) నే నెండుకు, బాబూ? నాకేం తెలుసుదా, పాదా!

గంగాధరం : అదేమిటోయ్! బ్రహ్మాండమైన భరత నాట్యం నువ్వు చూసి తీరాలి. మనందరికీ టిక్కెట్లు తెప్పించాను—తెలుసా?

రంగన్న : (కృతజ్ఞతతో, విదేయపూర్వకంగా) అయ్యో, బాబూ, మీ మాటకి తిరుగే ముంటుంది! (వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.)

గంగాధరం : చిరంజీవి! నీ ఆరోగ్యం ఎలా ఉంది, నాయనా?

చిరంజీవి : ఇప్పుడు చాలా బాగుండండి—మీ దయవల్ల.

గంగాధరం : అరే! మా దయ ఏమిటోయ్!

చిరంజీవి : అవునండీ! ఇక్కడి కొచ్చాక ఈ నెం రోజుల్లోనే పాత జ్ఞాపకాలన్నీ మరిచిపోగలిగాను. మీ అందరి మధ్య హాయిగా కాలం గడిచిపోతోంది.

గంగాధరం : వెరీ గుడ్!... అలాగే ఉండాలి! ... పాపం జగన్నాథం ...

చిరంజీవి : మా అమ్మ మాకు దూరం కావడంతో మా నాన్న పరి క్రుంగిపోయారు.

గంగాధరం : అవును. (కల్పనతో) నువ్వెరగవుగా నమ్మాయ్ — చిట్టమ్మ శాంతమ్మ సాక్షాత్తు పాఠశాలదే మనుకో! నాకు చెల్లెలు పోయిన లోటు తీర్చింది!

కల్పన : ఊరుకోండి, నాన్నా, మళ్ళీ అమ్మి జ్ఞాపకం చేసి వారి పరి బాధపెట్టడం ...

గంగాధరం : ఓరీ ఆలాగేనమ్మా! చూడు, నాయనా చిరంజీవి, అనవసరంగా ఆలోచించి మనస్సు పాడుచేసుకోకు. నాకు ప్రాణంలాంటి నాడు మీ నాన్న జగన్నాథం! అలాంటిది మా స్నేహం ఎలాంటి అరమరికలు లేకుండా ముప్పు మాలో ఒకడుగా మెలగాలి.

చిరంజీవి : అలాగేనండీ! మా నాన్నగారు ఎప్పుడూ మీ గురించే చెబుతుంటారు! ... మా అమ్మను తలుచుకుని నేను దిగులుపడుతుంటే మా నాన్న పరి బాధపడేవారు!

గంగాధరం : అవును బాబూ! మీ నాన్న నాకు అన్ని విషయాలూ ఫోను చేసి చెప్పాడు. అందుకే ... స్థలం మార్పులోనైనా కొంత మనశ్శాంతిగా ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో నిన్ను మా దగ్గరకు పంపించమని మీ నాన్నతో చేసే చెప్పాను. నీ కిక్కడ ఏ కొరతా ఉండదు.

కల్పన : ఎరు మనలో బాగా కలిసిపోయారు, నాన్నా! చిరంజీవి : (కల్పనతో) అందుకు మీ రెంతో ఋణం ఉన్నాను! (గంగాధరంతో) అవునండీ ... కల్పనగారే నన్ను మళ్ళీ మామూలు మనిషిగా మార్చారు.

గంగాధరం : అవును, బాబూ, ఇంకొకళ్ళు బాధని తనదిగా భావించి బాధపడే మనస్తత్వం అమ్మాయిది! నా బాధ్యత అమ్మాయి స్వీకరించింది — నా కూతురు కాబట్టి. (చిరునవ్వుతో) ఏమంటావమ్మా?

కల్పన : సరేలే, నాన్నా, ఇదీ ఒక బాధ్యతేనా? మన కనీస ధర్మం ఇదీ!

గంగాధరం : వెరీ గుడ్! ... ఆ!... త్వరగా రెడీ అవండి, బాబూ!

కల్పన : (చిరంజీవితో) పండడి! (చిరంజీవి మేడమీదికి, కల్పన కుడి ద్వారంలోకి వెళ్ళిపోయారు.)

గంగాధరం : (వారు వెళ్ళిన వైపు తడేకంగా చూస్తున్నాడు.)

పాఠాలు :	
మందర్	25 సం॥
చిరంజీవి	26 సం॥
గంగాధరం	45 సం॥
రంగన్న	50 సం॥
బంగారయ్య	40 సం॥
తల్పన	20 సం॥

రంగన్న : (బయటినుంచి వచ్చి, తన చేతిలో ఉన్న ఎర్రటి పూల గుత్తిని — ఎడమ పక్కగా ఉన్న టేబులుమీదున్న పూల బాజీలో ఉంచి, గంగాధరం గారితో) వచ్చేశా నయ్యగారు!

గంగాధరం : (ఆతన్ని చూచి) వెరీ గుడ్! ఆలా ఉండాలి. ఆ!... రంగన్నా! వాళ్ళిద్దర్నీ చూస్తుంటే నీ కేమని వస్తుందోయ్?!

రంగన్న : (అర్థంగానట్లు చూస్తూ) ఎవ్వర్నీ, బాబూ!

గంగాధరం : ఊరీ ... ఆమాత్రం ఊహించలేకపోతే ఎలాగోయ్! మన అమ్మాయిని, చిరంజీవిని ...

రంగన్న : అన్నా చెల్లెళ్ళాకలిసి మెలిసిపోయారు బాబూ!

గంగాధరం : (కొంచెంగా) రంగన్నా! (వెంటనే నర్దుకొని) ఆ! చూడూ ... నే ననేది వాళ్ళిద్దరూ జంటగా ఉంటే ...

రంగన్న : అంటే తమ ఉద్దేశం?!

గంగాధరం : అదేనోయ్ ... సరైన ఈదూ జోదూ — చిట్టమ్మ దంపతులైతే ...

రంగన్న : బాబూ! అంతమాటనకండి.

గంగాధరం : ఏమిటోయ్ — అందులో తప్పేముంది?

రంగన్న : తప్పనిగాడు, బాబూ, అడిస మాల తప్పడం... గంగాధరం : అడిస మాలా?

రంగన్న : అవునయ్యా! దయ తప్పిన దేవుడు సుందర బాబుని ఏకాకిని జేశాడు.

గంగాధరం : ఇప్పుడు సుందర్ కి జరిగిన అన్యాయం మేమిటోయ్ — మనమంతా లేమా?

రంగన్న : అదేనయ్యా! మనమంతా ఉండికూడా ఆ బాబుకి అన్నాయం జరుగుతుంటే ...

గంగాధరం : (కొద్దిగా విసుక్కుని) ఇంతకూ నువ్వు చెప్పేదేమిటోయ్?

రంగన్న : తమకే తెలియదేమింది, బాబూ! ఆ పాపిష్టి కలరా తమ బావగార్ని, మాంతమ్మగార్ని పట్టన పెట్టుకుంది. ఆయమ్మ కమ్మ మూస్తూ — "అన్నయ్యా! సుందర్ నీ మేనల్లుడు. వాళ్ళి ..."

గంగాధరం : అవునోయ్! ... కాదని ఇప్పుడు ఎవరన్నారు?

రంగన్న : అన్నాదనికాదు, బాబూ, ఆయమ్మకి మీ రిచ్చిన మూల గృహకం జేస్తుండా సంతే!

గంగాధరం : (కొద్దిక్షణాల మోసం) నా కంటి పాప కన్నా మిన్నగా చూసుకున్న నా చెల్లెలు మాలతి కిచ్చిన మూల మరిచిపోతానా, రంగన్నా! ఈ నాటి ఈ సీరియస్ దలు, భోగభాగ్యలు నా చెల్లెలి! వీటితోబాటు ఏదేళ్ళ పనివాళ్ళి — సుందర్ని నా చేతుల్లో బెట్టి వాళ్ళు కమ్మమూశారు. సుందర్ తోబాటు సంపదనూ పెంపు జేశాను. ఈ నాడు వాడొక ప్రయోజకుడయ్యాడు. అందుకే సుందర్ కి తన అన్నని అప్పగించి నా చెల్లెలి కిచ్చిన మూల వెరవేర్చుకుంటాను.

రంగన్న : ఏంటి, బాబూ, తమ రంటూంది?!

గంగాధరం : అవును, రంగన్నా! ఈ సంపదకు వారసుడు సుందర్. వాడు పనిబద్ధగా ఉన్నంత కాలం వాడి అన్నని కాపాడవలసిన వాళ్ళమే గాని, దానికి హక్కుదార్లం ఎన్నటికీ కాలేం గదా. ఇప్పుడు సుందర్ స్వతం బ్రతుకు. ఎవరి సాక్షుస్తూ వాళ్ళకు అప్పగించకుంటే లోకం ఏమంటుందో తెలుసా?

రంగన్న : మన్నించండి, బాబూ! తమ ఉప్పు పులుసు తింటూ తమకి ఎదురు పెప్పెటంతటి వీమల్లీ గాను. కాని ...

గంగాధరం : చెప్ప, రంగన్నా, నీ అనుమానమేమిటో విర్రయంగా చెప్ప.

రంగన్న : కంపనమ్మగారిని సుందర బాబు కిచ్చి పెళ్ళి జేస్తామని తమరు ఆ నాడు మాంతమ్మగారి సేతులో పెయ్యేసి పెప్పారు! ఆ సంతోషం తోనే ఆ తల్లి కమ్మమూసింది!

గంగాధరం : (గతాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ) నిజమే, రంగన్నా, ఆ మూల నేను కాదమ్మ. సుందర్ సంపన్నుడు. అంతకుమించి గుణవంతుడు. అలాంటి సుందర్ కి భార్య

కావటం కన్నా కల్పనకి మరొక అదృష్టం ఏ ముంటుంది?

రంగన్న : అమ్మాయిగా రంజీ సుందర బాబుకి పాణం, బాబూ! నా కి సంగతి బాగా తెలుసు!

గంగాధరం : కావచ్చు. కానీ, అమ్మాయి ...

రంగన్న : తమరు ఆవునంటే అమ్మాయిగారు కాదంటారా, బాబూ?

గంగాధరం : కాదనకపోవచ్చు. కానీ, ఒక వేళ ఆమెకు ఇష్టం లేదనుకో. అప్పుడు బలవంతంగా ఒప్పించి వాళ్ళకి పెళ్ళి చేశామనుకో! ... దానివల్ల కలిగే ఫలితం ... వాళ్ళ జీవితాలు ఆశాంతితో అల్లాడి పోవడమేగా! ?

రంగన్న : అట్లా ఎందుకు జరుగుతోంది, బాబూ?

గంగాధరం : అలా జరగాలని వేసుమాత్రం కోరుకుంటావా, రంగన్నా! భగవంతుడు నన్ను క్షమిస్తే — ఒక్క మాట చెబుతాను! లోకంలో ఎంతటి కురుపులైనా ఆందాచ్యే కోరుకుంటారు.

రంగన్న : అర్థమైంది, బాబూ, ... సుందరబాబు రూపానికి నలువనే గాని, మనసు పొంకంటే తెల్లన, బాబూ ...

గంగాధరం : అవి మచ్చలు, వేనూ అనుకుంటాం. కానీ, సుందర్ లో ఆరు కాలాలు అర్థాంగిగా జీవితం గడవలసిన కల్పన అనుకోవడం ముఖ్యం.

రంగన్న : అయినా, తమ రోపిరి అమ్మాయిగారితో ఈ సంగతి కడిసి మాడండి, బాబూ!

గంగాధరం : కన్నతండ్రిగా నా కాపాటి బాధా బాధ్యత లేవంటావా? నీకు తెలియదు, రంగన్నా, నాలో వేసు ఎంతగా నలిగిపోతున్నానో నీకు తెలియదు! అటు నా చెల్లెలి కిచ్చిన మాట, ఇటు నీళ్ళు పెళ్ళి నమస్కారం వరే ... కానిచ్చు ... అప్పటికీ ఆ భగవంతుడే ... (ఇంతలో ఫోను మోగింది.)

గంగాధరం : (ఫోన్) ఎవ్! ... గంగాధరం ప్లీజింగ్! ఎవరూ? ... ఓ! ... శంకరాపురం! ఆ ... నమస్కారం! ఆ ఎందుకూ, ఇదుగో, ఇప్పుడే బయలుదేరి వస్తున్నా! (ఫోను పెట్టెసి) రంగన్నా!

రంగన్న : బాబూ!

గంగాధరం : సుందర్ని ఒకమాటిలా రమ్మను.

రంగన్న : అట్లాగే, బాబూ! (సుందర్ గదిలోకి వెళ్ళాడు.)

గంగాధరం : (టీపాటు మీదావు ఆ నాటి ప్రతికము తీసుకుని చూస్తుంటాడు.)

సుందర్ : (వచ్చి) ఏం, మామయ్యా?

గంగాధరం : మాడు, సుందర్, ఢిల్లీ నుంచి శంకరాపురం గారు వచ్చారు. మన బిల్డింగ్ విషయం...

సుందర్ : పన్నడుగుతారేం, మామయ్యా? మీరు ఇన్న పడితే అమ్మీయండి.

గంగాధరం : అదికాదురా! ఏదైనా నీతో చెప్పే చేయడం మంచిది.

సుందర్ : నాతో చెప్పకుండా వేయడంలో చెడు

ఉంటుందా? నేను కేవలం మీ నీడలో ఉండే వాణ్ణి, మామయ్యా!

గంగాధరం : (తొప్పగా) సరే, నాయనా, నాకు తెలియంది గాదు నీ మనోభావం. మామయ్యా! ఆ ... అప్పుడు లభించు వచ్చేస్తాను. మీరు మాత్రం ...

సుందర్ : రెడీగా ఉంటాం, మామయ్యా!

గంగాధరం : (చిరునవ్వుతో) వెరీ గుడ్! (నీడలోనికి వెళ్ళిపోయాడు.)

సుందర్ : (గోడమీద మురలి ఉంచుతున్న కృష్ణుడి చిత్రాన్ని చూశాడు. ముఖం ఆనందంతో విప్పిరింది. కల్పన గదివేపు చూశాడు. గది ద్వారం వరకు వెళ్ళాడు. అంతలోనే కళ్ళలో బాధాపూరిత ఛాయలు అలముకున్నాయి. దీనంగా శూన్యంలోకి చూస్తూ, మళ్ళీ కృష్ణుని వెటం వద్దకు వచ్చి వెటంకేసి చూస్తుంటాడు.)

సుందర్ : (గుండెల్లోని వ్యధను అణచుకుంటూ, లేచి చిరునవ్వు బలవంతంగా తెచ్చుకుంటూ) నాకు సుందర్ అని పేరు పెట్టుకొని.

రంగన్న : మీరే ... విచ్చేసంలాంటి బాబూ!

సుందర్ : అత్యవసరం మహాపాపం, రంగన్నా!

రంగన్న : అట్లాగంటారేం, బాబూ?

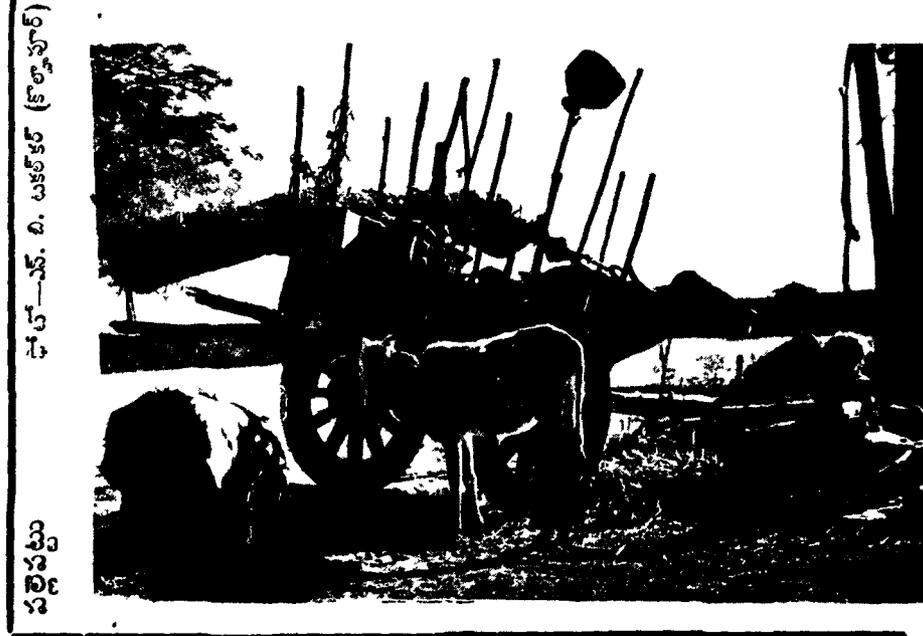
సుందర్ : కాకుంటే ... నా తృప్తికోసం, నా ఆనందం కోసం — ఈ కురూపిని, ఈ కారు నలుపుని ఎందుకు అంతగా పాగుచేస్తున్నావ్?

రంగన్న : మిమ్మల్ని మీరే ఇట్లా కించపర్చుకోకండి, బాబూ! నిజంగా మీరు నా కళ్ళకి కానా అందంగా కనబడతారు.

సుందర్ : అదీ — నా దురదృష్టం! మాడు ... నా ముఖాన్ని సూటిగా చూసి నిజం చెప్పు!

(నిస్సహాయంగా) హూ ... అబద్ధానికి కూడా వెళ్ళుటా ఉంది నా అందం!

రంగన్న : రోజూ మీ రిట్లా కుమిలిపోవటం మంచిది

చిత్రాన్ని గుర్తించండి. డి. పుకల్ కర్ (కాల్టాపురం)

రంగన్న : (వచ్చి) అట్లా ఉండారేం, బాబూ!

సుందర్ : ఆ! ... (తేరుకొని) నువ్వా! ... ఏం లేదు, రంగన్నా!

రంగన్న : (లాలనగా నవ్వుతూ) నా దగ్గర దాస్తారెందుకు, బాబూ! ఇప్పుడే పెద్దయ్యగారితో అంతా సెప్పానే.

సుందర్ : ఏమని?

రంగన్న : తమ పెళ్ళి సంగతి.

సుందర్ : నా పెళ్ళా? !

రంగన్న : అవును, బాబూ!

సుందర్ : రంగన్నా! ఏ తల్లిదండ్రులైనా కోరుకునేది తమ బిడ్డ అందంగా ఉండాలేగా!

రంగన్న : అంతేగా, బాబూ!

సుందర్ : అందుకే మా అమ్మ తన బాధను దాచుకుంటూ తన కోరికను ఇలా తీర్చు

కాదు. మణికి అందం మనసు గాని, రంగు కాదు, బాబూ!

సుందర్ : నువ్వెంతగా నన్ను ఓదార్చేందుకు ప్రయత్నించినా, నా ఈ వికార రూపాన్ని అందమైన బట్టలతో కప్పుకునేందుకు నేనెంతగా వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసినా ... అసంతృప్తి అలముకున్న నా బతుక్కి ప్రశాంతత శూన్యం, రంగన్నా! ఆశను జయించిన విరాళ నన్ను రోజూ రోజూకీ వరిపాసిస్తోంది. నాలాని న్యూనతను జయించలేని బంహిసుట్టి నేను! (అంత బాధతోమా తేలికగా ఎవ్వి) నాలాంటి వికారుల్ని, అనమరుల్ని ఏ ప్రయోజనం కోసం పుట్టిస్తాడో భగవంతుడు!

రంగన్న : బగమంతుడికి అందబూ నమానమే, బాబూ! ఆయన చేసినా మన మంచికే చేస్తాడు.

లోకంలో కళ్ళులేని కబోడు లెందరు లేరు, సుందరబాబూ!

సుందర్ : కబోడినైతే నా కి బాధే ఉండేదికాదు! పిశాచువు నీడలా అనుక్షణం నన్ను వెంటాడే నా ఈ ఆకలాన్ని చూడగలిగే వాళ్ళే గాను. అప్పు డీక నాకు ఏ చింతా ఉండదుగా!

రంగప్ప : మీరు విచ్చింతగా ఉండాల, బాబూ! ఈ మూటలు అమ్మాయిగా రింటి ఎంత బాధ పడతారో ఆలోచించారా?

సుందర్ : అవును! కల్పన గురించి ఎలాంటి భావనా నాలో లేకుంటే అనలు బాధంటే ఏమిటో తెలిపేదిగాదు. ఆమెను గురించి ఆలోచించడం వల్లనే కాలం బల్లెంలా గుండెల్ని గుచ్చుతోంది!

రంగప్ప : అనలు తమ బాధ ...

సుందర్ : నీ కర్ణంకాదు!... అయితే, పితృ వాత్సల్యంతో నన్ను పెంచిన నీ దగ్గర నా గుండెల్ని పిండుతున్న వ్యధను దావలేను. ఒక్క మాట అడుగుతాను. నిజంగా ... నిజం చెప్పనూ, రంగప్పా?

రంగప్ప : నవ్వులాటకై నా మీతో ఎప్పుడన్నా అబద్ధం చెప్పినా, బాబూ!

సుందర్ : నే నంటే కల్పనకి ఎలాంటి అభిప్రాయ ముందో చెప్పు మరి?!

రంగప్ప : అదేంటి, బాబూ, అమ్మాయిగారికి తమ రంటి బలే అభిమానం. "బావ శానా మంచోడు, రంగప్పా" అంటూ తమల్ని ఎప్పుడూ తెగ పొగుడుతుంటారు అమ్మాయి గారు!

సుందర్ : అవును. ... కల్పనకి నే నంటే అభిమానం; నాకు కల్పనంటే ప్రాణం!

రంగప్ప : అందుకేగా, బాబూ, మీ ఇద్దరికీ తొందరల్లో పెళ్ళి నెయ్యి అనుకుంటుందారు అయ్యగారు?

సుందర్ : అని మామయ్య అన్నాడు గదూ!

రంగప్ప : అవును, బాబూ!

సుందర్ : పాపం! మామయ్య మంచితనం, నా స్వార్థం కలిసిన ఫలితం — కల్పనకి తీరని అన్యాయం జరగడం!

రంగప్ప : అదేంటి, బాబూ?

సుందర్ : కాకి ముక్కుకు దొండపండు లాంటి పాత్రు మా ఇద్దరికీ! చంద్రదింజంలాంటి కల్పన బ్రతుకులో కాలమేపం లాంటి నా ఉనికి! అలా అని కల్పనని వదులుకోలేను. కల్పనకి నేను అనర్హుణ్ణి నా మనస్ఫూర్తికి తెలుసు. తెలిసి తప్పుకోలేని నా స్వార్థం! అందుకే, రంగప్పా, నే నొక నిర్ణయానికోచ్చాను.

రంగప్ప : ఏంటి, బాబూ?

సుందర్ : కల్పన కప్పిటిని సైతం చూడలేను. వాటిని ఆసేందుకు నా ప్రాణాన్నైనా అడ్డు వేస్తాను. అంత గాఢంగా కల్పన నా వ్యధయంతో అల్లుకుపోయింది. అది నా జీవన లత! ఆ లతను స్వార్థంతో నలిపి వేయనూ లేను; కాదని పక్కకి లోపి

అలంకారం

వ్రేతం—టి. గంగాధర్ (అగ్నివ్యాల్)

వేయనూ లేను. అందుకే... ఆమె సుఖ పడాలంటే నేను దూరంగా... ఎవరికీ అందనంత దూరంగా వెళ్ళిపోతాను. కనీసం కల్పన నా కలలోకి రానంత దూరం వెళ్ళి పోతాను.

రంగప్ప : బాబూ! ... అంతమాట ... అంతమాట చేసు వినకుండా ముందు నన్ను సంపంది ...

కల్పన : (వస్తూ) ఏం, బాబూ, మీ రప్పుడే రెడీ అయ్యారే!... నాన్నగారే? ... (ఇప్పు డామె ఎర్రనిర, ఎర్ర రవికె ధరించి ఉంది. నుదులు ఎర్రటి తిలకం, తలలో ఎర్రటిపూల, మెడలో ఎర్రటి సన్నని పూల దండ.)

రంగప్ప : అయ్యగా రిప్పుడే అట్లా బయటి కెల్లారమ్మా! (కుడి ద్వారంకోకి వెళ్ళిపోయాడు.)

సుందర్ : అదే ... మన బిల్డింగ్ విషయం మాట్లాడేందుకు ఇప్పుడే వెళ్ళారు. అరగంటలో వచ్చేస్తారు, కల్పనా!

కల్పన : ఏమిటి, బాబూ, రంగప్ప చంపమంటున్నాడు?

సుందర్ : (తెల్లపెట్టుకున్న నవ్వుతో విషయాన్ని మరుగుపరచుస్తూ) ఏదో పాపం! పెద్దవాడు వాళ్ళ కాలం నాటి కథ ఒకటి చెబుతున్నాడు.

కల్పన : (తన చేతి వాచి చూసుకుని) మరైతే నాన్న వచ్చేందుకు ఎలూ టైం ఉందిగా! రంగప్ప చెప్పిన కథ క్లుప్తంగా మనస్సు నాకు చెబుతానంట. అవునా, బాబూ!

సుందర్ : ఏదీ...అంతా చెబితేగా? మొదలుపెట్టాడు!.. ఇంతలో నువ్వొచ్చేవేకావో!

కల్పన : పోనీ రంగప్పనే పిలుద్దాం! — కథంతా చెబుతాడు. రంగప్పా ... రంగప్పా! ...

సుందర్ : అట్టే ఎందుకూ! ... టూటిగా వేచే చెబుతారే! కల్పన : భలేవాడివి, బాబూ! అంతా ఏవే... చెప్పడమే తుందని అబద్ధమాడవు. మీ రంగువాళ్ళని నమ్మకూడదు! భలే దొంగలు మీరు.

సుందర్ : (ముఖంలో బాధ అలుముకున్నది.)

కల్పన : (అతని బాధను గ్రహించి) క్షమించు, బాబూ! మరోలా అనుకోకు! శ్రీకృష్ణుడితో పోల్చి అన్నాను — అంతే. వెన్నుముద్దలు దొంగిలించడంలో, గోపికల్ని అల్లరి చేయడంలో ఆ నీం మేధుశ్యాను దంతటి కొంపెవాడు మా బావ సుందర్! కదు, బాబూ?

సుందర్ : పాపం! నువ్వేనమ్మా తక్కువ తిన్నది. అంద గలైగనే అహంతో సాక్షాత్తు ఆ నీం మేధుశ్యానుళ్ళే కాలితో తన్నిన సత్యభామ అంతటి నెరజాణ మా కల్పన ... (ఆమెను వారగా చూస్తూ) అవును కదూ! ...

కల్పన : ఏమో బాబూ! తెలుగు సాహిత్యంలో నీతో పోటీకి రాలేను. ... బాం సాహిత్యం వరకే పరిమితం నా తెలివి కాబట్టి రంగప్ప కథేమిటో చెప్పు వింటాను.

సుందర్ : అది కథ కాదు, కల్పనా! వాళ్ళ ఊళ్ళో నిజంగా... పాపం! అయినా, ఎందుకంటే... ఏంటే బాధపడతావో!

కల్పన : అబ్బ! చెప్పు, బాబూ! ... బాధపడను.

సుందర్ : సరే నీ ఇష్టం. వాళ్ళ ఊళ్ళో ఒక అమ్మాయి ఉండేదట. ఆమెకు చదువు, సంస్కారం, సంపద ఉన్నాయి. ఎంతో గుణవంతురాలు. కాని, భగవంతుని వింత చేష్ట వీమిటంటే — ఆమె శరీరానికి ఇందాక ను వ్యవ్నావే... నీలమేధుశ్యాముడు అంటెందుకు — నా లాంటి రంగుని ప్రసాదించాడు.

కల్పన : (ఉత్సుకతతో) ఊ!.. .

సుందర్ : మానవ సహజం కాబట్టి, ప్రాణికోటితో ప్రేమించడం వేరం కాదు గాబట్టి... ఆ అమ్మాయి మనసారా ఓ అబ్బాయిని. . . బంగారు శరీరచ్ఛాయగం అబ్బాయిని ప్రాణ ప్రదంగా ప్రేమించింది. ఆ అబ్బాయికూడా ఆమె అంటే ఎంతో అభిమానంగా ఉండేవాడు. ఆమె ఆతన్నే నర్తనంగా నమ్ముకుంది. కాని, పాపం ఆమె కోరికలన్నీ కప్పిటివారులుగా మారిపోయాయి. ఆ అబ్బాయి ఓ ఎర్రటి అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. అంతే — ఆ రాలే ఆమె తన బ్రతుక్కి ఏకటిని శాశ్వతం చేసుకుంది!

కల్పన : (కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగిాయి.) అంటే. . . ఆమె. . .

సుందర్ : మనస్సు దోచుకున్న వాడు దూరంకాగా మరోకళ్ళ చేత తన మెళ్ళో మాంగళ్యం కట్టించుకోలేక విషంకో తన కథను నమ్మానం చేసుకుంటా!

కల్పన : పాపం! నీ నర్తనం అర్పించుకున్న

అమ్మాయిని వదిలి మరొకర్ని చేసుకునేందుకు ఆతని మన స్వేలా ఒప్పంది, బావా? మందర్: అదే! ఏ వాటినుంచో మానవ నిర్మాణంలో దాగున్న అంతుచిక్కని అగాధపు మనస్తత్వాలు కల్పన: మంచి మనస్సుతో విండిన మానస్తాన్ని ఆకాశ్మతమైన ప్రైమెరుగులతో కొనగలమా, బావా? మందర్: (కళ్ళలో ఆకారేఖలు) ఎంతమంచి మనస్సు, కల్పనా, నీది. . . కల్పన: న స్నేందుకు, బావా, పాగుడుతున్నావ్? మందర్: ఇది పొగడ్త కాదు! పసిడికి తాచి అట్టి నట్టుగా నీ రూపానికి తగ్గ విశాల పూదయం నీది. (ఫోను మోగింది. లోపల్నుంచి రంగన్న వచ్చాడు.) మందర్: (ఫోను అందుకుని) హలో! . . . ఆం. . . ఆం. . . వేవే, మామ య్యా, అలాగే. . . అలాగే! (ఫోను పెట్టేసి) మన బిల్డింగ్ అమ్మకం గురించి ఏదో ముఖ్యమైన విషయం మాట్లాడాలంటే. . . మామయ్య రమ్మన్నాడు. వెంటనే ఒక్క పది నిమిషాల్లో వచ్చేస్తాను. నరేవా? కల్పన: త్వరగా రావాలి, బాబూ, మళ్ళీ ప్రాగం మిన్ ఆవుతుందేమో! మందర్: ఓ ఎన్! రంగన్నా, నా కారు. . . రంగన్న: రెడిగావే ఉంది, బాబూ! మందర్: (అమితోహ్లాసంతో, ఈల వేసుకుంటూ బయటికి వెళ్ళాడు.) రంగన్న: సుందరబాబు దేవుడిలాంటారు, తల్లీ! కల్పన: అవును. . . మంచికి మారుపేరు సుందర్బావ. రంగన్న: బగమంతుడు మీకు మేలు సేతాడమ్మా! కల్పన: (అతన్ని ఆదరంగా చూస్తూ) చూడు, రంగన్నా, చిరంజీవిగారికి కాఫీ తీసుకెళ్ళు! ఇంతలో వేసు ఉత్తరం పూర్తి చేస్తాను. పాపం కారద రాసే వారం దాటింది! రంగన్న: అట్లాగేనమ్మా! కల్పన: (లోనికెళ్ళింది.) రంగన్న: (కుడి ద్వారంలోకి వెళ్ళాడు.) చిరంజీవి: (ఏదో పుస్తకం పేజీలు తిరగేస్తూ వెళ్ళు దిగుతున్నాడు. ఎదురుగా టేబులుమీదున్న పూలకుండ్లలోని ఎర్రటి పూలను చూచి, ఈవరసాటుతో వేతిపోచి పుస్తకాన్ని వదిలే కాదు. టేబులు దగ్గరగా వెళ్ళి ఆ పూల వంక భయం భయంగా చూస్తూన్నాడు.) రంగన్న: (కాఫీ కప్పుతో వచ్చి, చిరంజీవిని చూసి) తమరే వచ్చారే. . . చిరంజీవి: (భయాన్ని అణచుకుంటూ, రంగన్న వేపు చూశాడు.) రంగన్న: కాఫీ తీసుకోండి, బాబూ! చిరంజీవి: అలాగే. అక్కడ పెట్టు. తీసుకుంటా! (రంగన్న కాఫీ కప్పును టీపా యేమిదాడ పెట్టాడు.) రంగన్నా! రంగన్న: బాబూ. . . చిరంజీవి: (బల్లమీది ఎర్రటి పూలను చూపుతూ) ఆ పూలు. . .

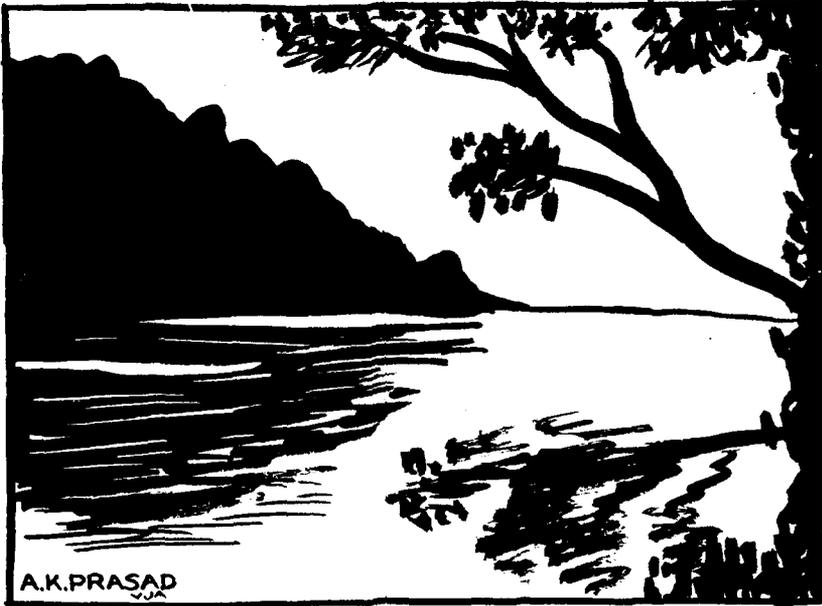
రంగన్న: మన తోటలోయే, బాబూ! చిరంజీవి: వేరే రంగుల్లేవా? రంగన్న: ఎందుకు లేవు, బాబూ? అమ్మాయిగారికి ఈ పూలంటే ఇష్టం, బాబూ! చిరంజీవి: ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ లేనిది ఈ ఈ వేళే ఎందుకు పెట్టావ్? రంగన్న: ఆ వెట్టు ఇప్పుడీప్పుడే మొగ్గలు తోణికి పూస్తున్నాయి. ఎందుకు, బాబూ, అట్లా అడుగుతుండారు? చిరంజీవి: అవః ఏమీలేదు. వేరే రంగుల్లేవా అని ఊరికి అడిగాను. సుష్యేమో అనుకో నంటే వాటిని అవతల పారేస్తాను. రంగన్న: అదేంటి, బాబూ? చిరంజీవి: అవును, రంగన్నా! నా చిన్నతనంలో ఒక కుక్క పిల్లి కారుకింద పడి చచ్చిపోవటం చూశాను. చుట్టూ ఎర్రగా నెత్తురు, మడుగు! ఆ నెత్తురు చూడగానే మూర్ఛతో తెలివి తప్పి పడిపోయాను. అంతే. . . ఆ నాటి నుంచి ఎరుపురంగు చూస్తే నా కేదో భయంగా ఉంటుంది. రంగన్న: అట్లాగేలే, అమ్మాయిలో వెచ్చి ఇక ఎర్రటిపూలు పెట్టేస్తే, బాబూ! పిటిని బయట పారేసి వస్తాను. (ఆ పూలను వీధిలో పారేసి వచ్చాడు.) చిరంజీవి: నువ్వు చాలా మంచివాడివి, రంగన్నా! రంగన్న: అందరూ పల్లగా ఉంటే నా కంటే సోలు, బాబూ! అన్నట్టు కాఫీ తీసుకోండి— పల్లారి పొద్ది! చిరంజీవి: అలాగే. (కాఫీ తాగుతూ) రంగన్నా! వెట్టునుంచి పూలను తుంచుతుంటే వాటి కప్పుడు బాధ కలగదూ? రంగన్న: ఎందుక్కలగదు, బాబూ, వాటికి పాణం ఉందిగా! చిరంజీవి: (వేతిలోని కప్పును టీపా యేమిదాడ పెట్టి, ఎక్కడోమామూ దేవ్నగుర్తు చేసుకుంటూ) అవును. ప్రాణం ఉంది! ప్రాణం. . .

ఉంది! అల్లిబిల్లిగా మలుపులు తిరిగిన లతలో వికసించి బాదిల్లిలా చల్లని నవ్వులు వెదజల్లే ఆ సుకుమార కుసుమానికి ముందున్న అవద ఎలా తెలుస్తుంది? దానిని నిలుపునా తోడిమతో సహా తుంచి వేయడానికి ఓ కలంధవాస్త్రం పొంచి ఉందని దాని కెలా తెలుస్తుంది? వినిల పవన పివికల్లో పిచ్చిగా తేలిపోతున్న ఆ పూబాం కుత్తుక కత్తిరెస్తే— ఆ క్షణంలో విల విల్లాడుతూ, మృత్యువులో కలిసే దాని మూగ రోదన ఆ కర్కశ పూదయండికి వినిపించదు! మానవత్వానికి మునుగు కప్పిన పీరికితనం, స్వార్థం వాళ్ళే దానవుడిగా మార్చాయి! (అధిగమించిన ఆవేశం, ఆవేదనలతో ఇక మాట్లాడలేకపోతాడు.) రంగన్న: అంత బాధపడతా రెండుకు, బాబూ! ముప్పిలో ఏటి పని వాటికుంది. ఏటిసే నవనగూడదంటే ఇక మనిసి బతుకే ఉండదు. చిరంజీవి: మనిషిని క్షణ క్షణం చంపుతుంది పీరికితనం! ఆ పీరికితనాన్ని చంపాలంటే మనిషే బత క్కూడదు! . . . బతక్కూడదు! రంగన్న: ఏదో పెద్దవాళ్ళే పెబుతుండా— తమరిట్టా మనుసు కమ్మ పెట్టుకోవటం మీ ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు. పెద్దయ్యగారికి తెలిస్తే వారు శానా బాధ పడతారు, బాబూ! చిరంజీవి: (కలవరపాటుతో) అవును. వారికి. . . తెలిస్తే! (నిబ్బరంగా ఉండేందుకు ప్రయత్నిస్తూ) దేవతలాంటి అమ్మను పోగొట్టుకున్న మందభాగ్యుణ్ణి! చిరంజీవిగా మిగిలాను! రంగన్న: మనం ఎంత గుండె బాదుకున్నా పోయిన వాళ్ళు తిరిగిస్తారా, బాబూ! చిరంజీవి: రాదు. . . ఎప్పుటికీ తిరిగి రాదు! (నిస్పృహత, నిస్సహాయత ఆచరించగా సోపాలో వేరగిలపడి పోతాడు.) రంగన్న: అన్నీ మరీసి తమరు సంతోసంగా ఉండాల, బాబూ!

అక్క... అక్క
 'భార్య పక్షలను
 మనస్పర్ధలు వద్దు'
 అని నున్న రాసి
 పంపిన యోసం
 పడింది.....

రాగతి పంపిరి

ఏరు ఏరు

చిత్రం—ఎ. కె. ప్రసాద్ (విజయవాడ)

కల్పన: (గదిలోనుంచి వస్తూ) రంగన్నా! ఈ లెటర్ పాస్ట్ చేసిరా!
 రంగన్న: (ఉత్తరం తీసుకుని) అట్లాగేనమ్మా! (వీధిలోకి వెళ్ళాడు.)
 కల్పన: (ఘుండు చిరంజీవిని చూసింది.) ఓం... మీ... రా!
 చిరంజీవి: (అమెను చూశాడు తన నెర్రో చెళ్ళున కొట్టివట్టనిపించింది. ఆమెను ఆపాదముక్తం కిందించిపోతూ చూశాడు. లేస్తూ పెద్దగా అరిచాడు.) స... ర... రా!
 కల్పన: (జడుసుకుంది. అయోమయంగా వెనక్కి జరుగుతూ) ఏమి... టండి!
 చిరంజీవి: ఆం... ఆహం... ఏమీ... ఏమీలేదు...
 కల్పన: మీ రిప్పుడు 'నరళా' అని అరిచారు! ఎవరండి ఆ నరళా?
 చిరంజీవి: (గడ్డ ద్వారంతో) క్షమించండి!... నేను అశక్తుణ్ణి!...
 కల్పన: బాధపడక దయచేసి చెప్పండి...
 చిరంజీవి: (అమెను చూడకుండానే) వేను ఏరువు రంగంటే... భయపడిపోతాను!... మీరు కట్టుకున్న బట్టులు...
 కల్పన: (అశ్చర్యంతో) ఈ రంగంటే నాకు చాలా ఇష్టమింది!... రెండు వెల క్రితం వీటి కొసం ఆర్డర్ చేసి ఆ షాపువాళ్ళు ఈ వేళ వంపించారు. పోసింది... ఈ రంగంటే మీకు గిట్టనప్పుడు... వేరే మార్కుకొస్తా నుండండి!
 చిరంజీవి: అహహా!... అక్కర్లేదండీ... క్షమించండి... కాస్తేవు అలా గదిలో పడుకుంటాను!

మనస్సుంతా అదేలా ఉంది! (వేడ మీదికి వెళ్ళబోతాడు.)
 (ఫోను మోగింది.)
 కల్పన: (ఫోను అందుకున్నది.) ఎస్. బ్రంకాల్!... ఎవరు కావాలి? మోహన్? !...
 చిరంజీవి: (అత్యంత వెనక్కి తిరిగి వచ్చి, అమె చేతి రోవి రిపేర్చి అందుకుంటూ) ఇలా ఇస్తుంది. వాస్తూగరే అంబు ఉంటారు! (ఫోన్లో) హాలో!... వేసే నాన్నా!... అవును మోహన్నే! ఆం... కులాసాయే, వాన్నా! వా అరోగ్యం బాగుంది. ఏమిటి? మీరు రోపే వస్తున్నారా?... నరే. నాన్నా... అలాగే!... ఉంటా, వాన్నా! (ఫోను పెట్టేశాడు. అక్కడినుంచి త్వరత్వరగా తిరిగి వేడమీదికి వెళ్ళబోతాడు.)
 కల్పన: (అతని అశ్చర్యంగా చూస్తూ) మోహన్ అంటున్నారేమిటి?
 చిరంజీవి: (తక్కువ అగిపోయి, బలవంతంగా నవ్వుతూ) ఓ... అదా!... అదీ... చూ వాస్తూగారు నన్ను పిలిచే ముద్దు పేరు!...
 కల్పన: (చిరిపిగా నవ్వుతూ) మొత్తం కలిపితే... చిరంజీవి మోహన్ గారు మీరు: అవునాండీ?
 చిరంజీవి: అవునవును. అంతే... (వెళ్ళబోతాడు.)
 కల్పన: అబ్బ... ఇలా రండి... సరదాగా కాస్తేవు మాట్లాడుకుందాం!
 చిరంజీవి: (ఇక తప్పదన్నట్టుగా వచ్చేస్తాడు. కానీ, అమెను చూడటానికి జంకుతూనే ఉంటాడు.)
 కల్పన: అయితే, మీ వాస్తూగారు వచ్చాక ఇక మాతో సలకరు కాబోలు.

చిరంజీవి: అదేమిటండి అలా అంటారు. చేసిన పేలు మరిచేటంతటి కృతఘ్నుణ్ణిగాను!
 కల్పన: ఊరికే నవ్వులాట కన్నాను. కానీ, మీరు దయచేసి నన్ను "మీరు, అండీ" అని పిలవకండి.
 చిరంజీవి: అలా పిలవకపోతే ఇతరుల్ని అగౌరవపరచడం మౌతుంది, కల్పనగారూ!
 కల్పన: అదుగో మర్నీ!... స్నేహ్!... సోనీ నా పేరు చెప్పండి!
 చిరంజీవి: కల్పనగారూ!
 కల్పన: ఆ "గారు" తీసేసి చెప్పండి—చూద్దాం!
 చిరంజీవి: కల్పన!
 కల్పన: ఏదీ... పరొక్కసారి...
 చిరంజీవి: క... ల్ప... న! ! !
 కల్పన: (అతని కళ్ళలోకి మత్తుగా చూస్తూ) మీ రలా పిలుస్తాంటే వదేవదే వివాచిపిస్తాంది!
 చిరంజీవి: నా కేమిటో అర్థం కాకుండా మాట్లాడుతున్నారు.
 కల్పన: ఈ ఆచారకాలంలోనే నన్ను వేసే మరిచిపోయేటంతగా మరొకరిలో ఒదిగిపోయాను!... కానీ, ప్రీ... అందుకే పెదవి కదవలేక, మీకు అర్థమయ్యేలా చెప్పలేక ఇన్నాళ్ళనుంచి సతమతమౌతున్నాను...
 చిరంజీవి: ఏ ఏయం...
 కల్పన: (తాదాత్మ్యం చెందుతూ) సూనవారితప్పేన ఏదో ఈ నన్ను ఉద్దేశ్యమవుంటే, సూనవ నవారితప్పేన ఏదో దాన్ని అడ్డు పరచడం అనివేళమౌతుంది కదూ!
 చిరంజీవి: అ... వు... ను!
 కల్పన: అవునుకదూ! అందుకు మీరూ ఒప్పుకున్నారు!... ఇన్నాళ్ళుట్టి పప్పుటిప్పుడు చెప్పాలనుకుంటున్నా ఏమని చెప్పారో, ఎలా చెప్పారో...
 చిరంజీవి: మీరు చెప్పలేకున్నా, మీ మనసులోని మాట ఇప్పుడప్పుడే నాకు వినిపిస్తూ ఉంది.
 కల్పన: (సిగ్గుపడిపోతూ) కృతజ్ఞురాలి...
 చిరంజీవి: కానీ...
 కల్పన: ఊం... చెప్పండి!
 చిరంజీవి: అందుకు నేను అనర్హుణ్ణి!
 కల్పన: (కంతపడి) కానీ... నేను కోరుకుంటున్న అర్హతలు మీలో ఉన్నాయంటే మీ రేమంటారు?
 చిరంజీవి: ఏమీ అనలేను...
 కల్పన: ఏమీ అనలేనప్పుడు నా రోపి మీరు నన్ను వేరుగా చూడగలరా?
 చిరంజీవి: క్షమించండి!... దయచేసి నన్ను ఇరుకున పెట్టండి!
 కల్పన: మీకు కష్టం కలిగిస్తున్నారా?... మీ రచిచి నాకు అర్థం కావడం లేదు.
 చిరంజీవి: నా స్వార్థం మరొకటికి అవ్యాయం కాకూడదు.
 కల్పన: మరొకటి? అంటే?
 చిరంజీవి: తెలిసి తెలిసి సుందరీకి అవ్యాయం చెయ్యలేను!
 కల్పన: సుందరీకా?

చిరంజీవి: మీ ఇద్దరికీ ఏనాడో ఏనాహం నిశ్చయమైంది.

కల్పన: (కోపంతో) అని ఎవ రన్నారు?

చిరంజీవి: మరణించబోతున్న సుందర్ తల్లిగారికి మీ నాన్నగారు ప్రమాణం చేశారు— మీ ఇద్దరికీ ఏనాహం చేస్తామని...

కల్పన: (బాధ, కోపం) ఏమంటి! ఇలాంటివి కల్పించి మీ అంబుష్టాన్ని తెలుపుతున్నారు— చాలా సంతోషం!

చిరంజీవి: తొందరపడకండి. ఇందులో కల్పనకి తావు లేదు! మొన్న రంగన్న నాతో చెప్పిన వాస్తవాన్ని చెప్పానంటే!

కల్పన: (ఒక్క క్షణం నిశ్చలం) క్షమించండి! మిమ్మల్ని అపార్థం చేసుకోవడానికే, నన్ను అర్థం చేసుకోండి!

చిరంజీవి: (ఏమిటన్నట్టు అమెను చూశాడు.)

కల్పన: అలాంటి కోరిక వారికున్నట్టు నాకు తెలియదు! మీ నాన్నగారెప్పుడూ ఈ విషయాన్ని నాతో అనలేదు!... అంబు, వారి పూర్వయం నాకు తెలుసు—నాకు ఇప్పటికీ వని వారెప్పుడూ చెయ్యరు!

చిరంజీవి: కాని, మన మంచిని కోరే పెద్దవారిని తృప్తికరించడం...

కల్పన: అదే చెబుతున్నానంటే... నా మంచిని కోరే మీ నాన్న—అన్నతాంటి సుందర్ తో నాకు...

చిరంజీవి: కల్పనగారూ!

కల్పన: ఇది కల్పన గారు! నన్నుత్యం! సుందర్ వరసకి నాకు బావ కాని, నా హృదయంలో అతనికి అన్నయ్యగా మాత్రమే స్థానముంది! అతన్ని అన్నగానే అభిమానిస్తున్నాను, అన్నగానే ప్రేమిస్తున్నాను!

చిరంజీవి: అంబుతే, సుందర్...

కల్పన: చెల్లెల్ని ఇలాగే చూసుకునే మూర్ఖుడు కాదు! చిరంజీవి: కేవలం మన నిర్ణయాలతో...

కల్పన: నాకు కానలసింది మీ నిర్ణయం. (కంఠం రుద్దమైంది) మీ లోని నన్ను వేరు చేసినా, నాలోని మీరు ఎప్పుటికీ వెళ్లిపోరు. (ఎన్నున్న దుఃఖాన్ని బలవంతంగా అపుకంటూ విసురుగా లోనికి వెళ్ళబోయింది.)

చిరంజీవి: (అశ్రురంగా, ఆత్రతతో వెళ్ళి అమెకు అడ్డుగా నిలిచి) కల్పనా!... క్షమించు. నిన్ను కష్టపెట్టాలని గాని, నీ కంటతడి చూడాలని గాని నా ఉద్దేశ్యం కాదు! నీ లోని నేను ఎప్పుటికీ వేరుగాను!... సరేనా!

కల్పన: (మొదట నమ్మలేనట్టుగా, తరువాత ఎంతగా, అటుపైన ఆనందం, సిగ్గులతో ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతూ) ఇందుకే... ఈ ఒక్క మాట కోసమే ఇన్నాళ్ళూ ఎదురు చూశాను. ఈ విషయం మీ నాన్నగారితో చేసే చెబులాను.

చిరంజీవి: అన్నట్లు మీ నాన్నగారుకూడా వస్తున్నారని—ఇక ఈ బాధ్యత పెద్దలికే వదిలేద్దాం!

కల్పన: (ఇప్పుడు అతన్ని సూటిగా చూడలేకపోయింది. దిక్కులు చూస్తూ సిగ్గుతో) ఏమీ తెలియ

నట్లు నటించి అంతా బా చేతనే చెప్పించిన మీ వేర్పరితనం...

చిరంజీవి: నాలో ఎంత చేస్తున్నా గెలుపు మీదే!

కల్పన: అడుగో పుట్టి "మీరు అంటి"...

చిరంజీవి: (ఒక్క క్షణం అర్థం కానట్టు చూచి వెంటనే గ్రహించి) ఓ!... "మీరు" కాదు "నువ్వు!"

కల్పన: (అనందోత్సాహంతో) ఈ ఆనందం మధ్యంలో అలా లోటలో పిచ్చిగా పరుగులెత్తి గంతులేయ మంటోంది నా మనసు! (బయటకు చూపుతూ) చూశారా!

చిరంజీవి: (అమె దగ్గరగా వచ్చి బయటకు చూస్తాడు.)

కల్పన: (పరవశించి పోతూ) కాషాయరంగు పులుము కుంటున్న ఆకాశం, కుంకుమ శోభంతో అలరారే తున్న గులాబీగిల్లలు, చాలీ ప్రతిబింబాలతో నిండిన చెరువు—ఎర్రగా వసంతంలా...

చిరంజీవి: (వైరిగా అరిచాడు) కల్పనా!...

కల్పన: (స్తంభించిపోయింది.)

చిరంజీవి: భగవాన్! (సోఫోలో కూలబడ్డాడు.)

కల్పన: (భయపడిపోతూ) ఏమంటి!... ఏం జరిగిందంటి?

చిరంజీవి: (ముఖం వికృతంగా మారింది. పణికి పోతున్నాడు.) దేన్ని మరిచిపోదామని ఇంత డూరం వచ్చానో అదే ఎదురవుతూంది!

కల్పన: అసలు ఏం జరిగిందో చెప్పండి!... నా కేమిటో భయంగా ఉంది!

చిరంజీవి: ఇలాగే... చెరువు... అదేరంగు... ఇదే సమయం...

కల్పన: (బ్రతిమలాడుతూ) ఇలా చూడండి... ఒక్కసారి నా వంక చూడండి!

చిరంజీవి: (పిచ్చివాడిలా చూశాడు.)

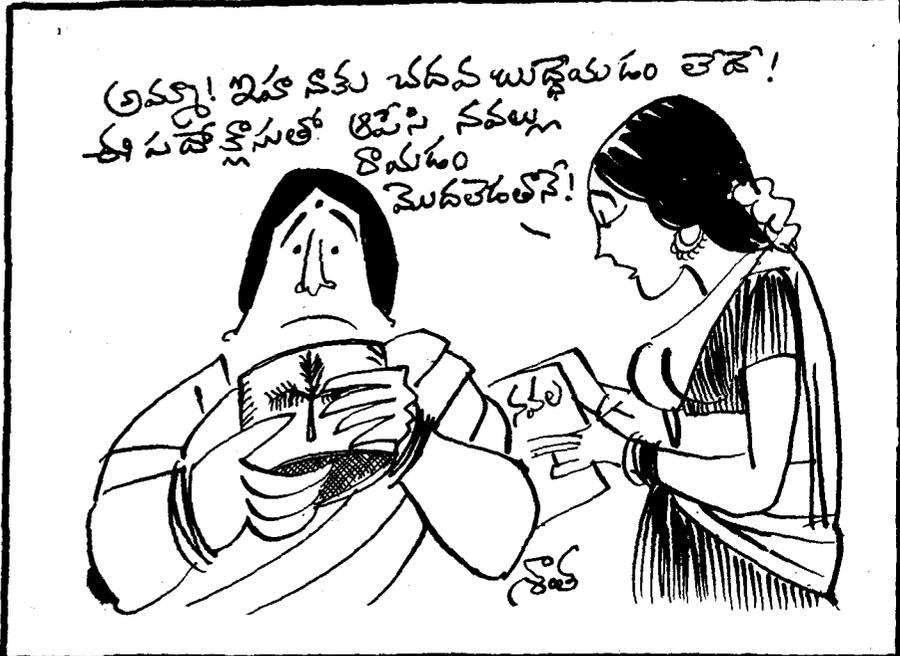
కల్పన: నాలో చెప్పారా?

చిరంజీవి: (నిస్సహాయంగా) ఏమీలేదు!

కల్పన: కాదు, మీరేదో దాస్తున్నారు! ఇండాక నా బట్టలు చూసే భయపడ్డారు. ఇప్పుడు ఆ చెరువు చూసే భయపడ్డారు! అసలు మీ భయానికి కారణం ఏమిటో చెప్పండి! లేకుంటే నా మీద ఒక్కో స్పీక్!

చిరంజీవి: (శక్తిసంతా కూడదీసుకుని లేస్తూ) మరణించినా దాని రహస్యం... వెబుతాను! (రెండు మూడు క్షణాలు కళ్ళు మూసు కున్నాడు. గతాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ) మధు, వద్దు, వేసు (ప్రాణస్థిపాలుం!) చెప్పవలసింది ఒక చోట పెరిగి ఒకే చోట చదువుకున్నాం! మధు, వద్దు ఒకరినొకరు గాఠంగా ప్రేమించుకున్నాం! క్షణకోడేకానికి గురయ్యాం!... వద్దు బిడ్డల్ని కాబో తూంది మధు ముఖం తప్పించాడు. వద్దు బావురుమన్నది. మధుని మందరించాను! ఆఠికి బెదిరించాను. వద్దును చేసుకుంటే వాళ్ళ కుటుంబగౌరవం నాశనమౌతుందని, వద్దాంతర వివాహానికి వాళ్ళ నాన్న అంగీకరించటం లేదని భయపడతూ చెప్పాడు! వద్దుకు అన్యాయం జరిగితే "నిన్ను, మీ నాన్నమా, మీ కుటుంబాన్ని రచ్చ కీడుస్తా"ననే భయం పెట్టాను! అలాంటివి పరునాడు చెబుతా నన్నాను. వేసు నమ్మాను. ఆ సాయంత్రం—ఇదే సమయం... వద్దుకు కబురపాడు—ఉరవతల చెరువు దగ్గర తాటితోపులో ఉన్న కలుసుకోమని! అమాయకురాలు—ఆనందంగా పరుగు తీసింది! వద్దుకు కై ర్యం వెబుదామని నాల్గింటి కెళ్ళాను! మధు వంపిన పిట్ట వద్దు టెబులుమీద కనిపించింది...! నా కెండుకో అనుమానం వేసింది!...

(తరువాయి 53 వ పేజీలో)

కన్నీటి మెరుపులు

(23 వ పేజీ తరువాయి)

వరుగు తీశాను! నా అనుమానం నిజమైంది! అక్కడ ఎవ్వరూ లేరు! చుట్టూ వెతికాను. చెరువు వైపు చూశాను! చెరువంతా... ఎర్రగా... నెత్తురుతో కలిసిపోయి ఉంది! ... నా గుండె పగిలిపోయింది... నిశ్చలమీద పడ్డ శవం!... రక్తం. ఎటు చూసినా ఎర్రగా రక్తం... రక్తం. (అపస్మారకంగా గొణుగుతున్నాడు.)

కల్పన: (అతని దగ్గరగా వెళ్ళి, భుజాలు పొదివి పట్టుకొని సోఫాలో కూర్చోబెట్టింది.)

చిరంజీవి: అంతే... ఆ నాటి నుంచి ఎర్రటి రంగు చూస్తే నా కా భయంకర దృశ్యం గుర్తు కస్తుంది.

కల్పన: మరి అత మేమయ్యాడు?
చిరంజీవి: ఎక్కడో ... ఆ అరవాల కంఠ జబ్బుతో చచ్చాడని తెలిసింది..

కల్పన: పొనివ్వండి... ఆదొక వీడకల అనుకోండి.
చిరంజీవి: (లేస్తూ) అవును... అంతే!... ఆ వీడకం కరిగిపోయింది! ఇక నా కే భయమూ లేదు! ఏతో చెప్పేశాగా?

కల్పన: (అతని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంటుంది. అదే సమయంలో బయటినుంచి సుందర్ వచ్చి వారిద్దర్నీ చూశాడు. వెంటనే సుందర్ వెనక్కు తప్పుకుంటాడు.) ఇలా నా కళ్ళలోకి చూడండి! అవన్నీ మరిచిపోండి! కంటికి రెప్పలా మిమ్మల్ని చూసుకుంటాను.

చిరంజీవి: (బయట నిలబడి ఉన్న సుందర్ కనిపించాడు. కల్పన చేతుల్లోంచి తన చేతి తీసుకొని) ఓ!... సుందర్ గారూ!... రండి... రండి! మీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాం.

కల్పన: (చిరువచ్చుతో) అవును, బావా!
సుందర్: (వాడిగా, క్రూరంగా ఇద్దర్నీ చూస్తూ, ఒక్కొక్క అడుగు బరువుగా వేస్తూ వాళ్ళ దగ్గరగా వచ్చాడు. ఆవేశం, ఆవేదన పెనపేసు కున్నాయి. ఆళుక్యమైన ఒక్క చిరహాసరేణు పెదవులమీద మెరిసింది. ఏమీ లేనట్టుగా, అనలేమీ జరిగినట్టుగా హాయిగా తన గదిలోకి వెళ్ళాడు.)

చిరంజీవి: ఏమిటలా ఉన్నాడు?
కల్పన: అదే నాకూ అర్థం కావడం లేదు! బావని ఇలాంటి స్థితిలో ఎప్పుడూ చూడలేదు! (ఇంతలో బయటినుంచి బంగారయ్య వచ్చాడు.)

కల్పన: ఎవరు మీరు?
బంగారయ్య: నా పేరు బంగారయ్య! గంగాధరంగారి ఇల్లు ఇదేనా, అమ్మా?
కల్పన: అవును. ఎంగుకు?
బంగారయ్య: జగన్నాధంగారు పంపించారు నన్ను. వారణాసుంగారుకూడా ఇక్కడే ఉన్నారు!

చిరంజీవి: మా నాన్నగారు పంపించారా? !
బంగారయ్య: అవును, బాబూ, నన్ను పంపిస్తూ పుట్టు మీకు పోను చేస్తామన్నారు?
చిరంజీవి: పోను చేశారు!... కాని, మీ విషయం చెప్పలేదే! బహుశా మరిచిపోయింటారు!

బంగారయ్య: అంతే, బాబూ! మీ నాన్నగారూ, వేనూ చిన్నవాటి స్నేహితులం.

కల్పన: నిలబడి ఉన్నారు - కూర్చోండి!
బంగారయ్య: అలాగేనమ్మా! (కూర్చున్నాడు.)

కల్పన: రంగన్నా!... ఓ... లెటర్ పోస్ట్ చెయ్యమన్నాను గదూ!... ఉండండి... ఒక్క నిమిషంలో వస్తాను! (కుడి ద్వారంలోకి వెళ్ళింది.)

బంగారయ్య: మోహన్ బాబూ!...
చిరంజీవి: (కంగారుపడ్డాడు.)

బంగారయ్య: (చిరువచ్చుతో) మీ ఆరోగ్యం ఎలా ఉంది?
చిరంజీవి: నా పేరు?

బంగారయ్య: నాన్నగారు చెప్పారు, బాబూ! (జేబులో నుండి ఒక చీటి తీసి) ఇదేమిటో చూడు, బాబూ!

చిరంజీవి: (చీటి అందుకొని, అందులో విషయాన్ని కళ్ళలోచేదదివాడు. నిలుపువ్వా కుంగిపోయాడు. తమాయించుకుని, వెళ్ళిగా) ఎవరు నువ్వు?

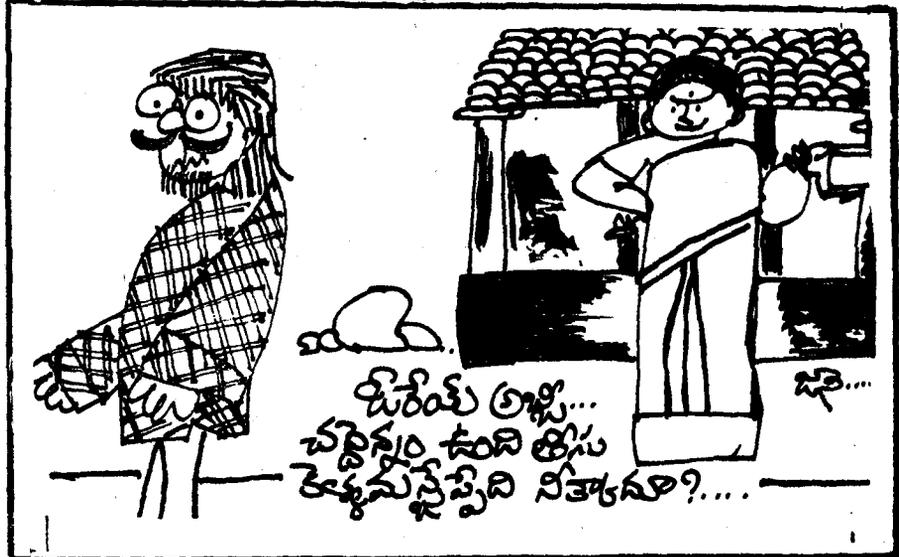
వేనూ! అర్థమైందా? చెరువు గట్టువ మూకు దొరికిన ఆ చీటి ఈ కేసుకి ఆచూకీ ఇచ్చింది. (చిరువచ్చుతో) ఇప్పుడు నువ్వు చించింది నీ చీటి వక అ మ్మా తమ!

కల్పన: ఏమిటండి ఇది?... నా కంఠా ఆయోమయంగా ఉంది!

బంగారయ్య: కొంచెం ఓపిక పట్టండమ్మా... అంతా అర్థమవుతుంది!

చిరంజీవి: (వీడికళ్ళు బిగించి, క్రూరంగా చూస్తూ బంగారయ్య మీదికి ఉరకబోతూ) ఏ ప్రాణాలు తీస్తాను!

బంగారయ్య: (చేతివంచితోంచి రివాల్వర్ తీసి) అక్కడే నిలబడు! ప్రాణాలు తీసే నీలాంటి వాళ్ళను గాలించమనే ప్రభుత్వం నన్ను నియమించింది. (జేబులోంచి విజిటింగ్ కార్డు చూపించి) ఇదేమిటో చూపు!

కల్పన: (కాఫీతో వచ్చి) ఏమిటండి అది?
బంగారయ్య: (చిరంజీవి చేతిలోని చీటి తీసి ఆమె కిచ్చి) ఆ చీటి చదివి దాని అర్థమేమిటో ఆ బాబుకి నువ్వన్నా చెప్పమ్మా!

కల్పన: (చీటి అందుకుని చదువుకుంది.) "సరళా! ఊరవతలం చెరువు దగ్గర తాటితోపులో సాయంత్రం నన్ను కలుసుకో - నీ మోహన్." (ఆమె కేమీ అర్థంకాక వాళ్ళద్దర్నీ "ఏమిటిది" అన్నట్టుగా చూస్తుంది.)

చిరంజీవి: (ఆమె చేతిలోని చీటి లాక్కుని, దాన్ని చించి ముక్కలు చేసి) ఏమిటి దీని అర్థం? ఎవరు నువ్వు? అసలు ఎవ రీ మోహన్?
బంగారయ్య: మొండిగా మాట్లాడకు! మృదాసులో వ్యాపారి జగన్నాధంగారి ఏకైక పుత్రుడు ఈ మోహన్! తన కొడుకుకలరా జబ్బుతో చచ్చిపోయినట్టు తప్పుడు రికార్డు సృష్టించ చేసిన జగన్నాధంగారి చిరంజీవే ఈ

చిరంజీవి: (ప్రభాకర్!... ఏ. ఐ. డి. . .)

ప్రభాకర్: (మీసాలు తీసేసి) అట్టే జన్మ పడకుండా దొరికావు - కృతజ్ఞుణ్ణి. నీ అసలు పేరు నీ తోనే చెప్పించాను! ఇండాక పోను చేసింది మీ నాన్న కాదు, వేసే!

కల్పన: (అశ్చర్యంగా చూసింది.)
చిరంజీవి: ఇందులో నా కెలాంటి సంబంధమూ లేదు! ఇదంతా కల్పితం!

ప్రభాకర్: ఇదుగో మీ నాన్న నీకు రాసిన ఉత్తరం! (కుదురు తీసి) నువ్వు చచ్చిపోయినట్టు పుకార్లు పుట్టించినా, ఆ చీటి దొరికింది మొదలు ఊకు అనుమానంగానే ఉంది. అందుకే మీ ఇంట నుంచి వచ్చే ప్రతి ఉత్తరాన్ని పరిశీలించాం! ఇదుగో దీనిమీద చిరంజీవి, కేరాఫ్ శ్రీ గంగాధరం. . . నరే, మీ నాన్న నీకు రాసింది! నువ్వే చదువు, (ఉత్తరం చిరంజీవికిచ్చాడు.)

చిరంజీవి: (యాంత్రికంగా ఉత్తరం అందుకుని చదువుకుంటాడు. ఉత్తరాన్ని మరో కంటం నేపథ్యంలో చదివితే బాగుంటుంది.)
 "నామనా మోహన్!

దిగులుపడకు. పరిస్థితులు అనుకూలంగానే ఉన్నాయి కాని, ప్రతి క్షణం గుండెలు పగిలేలా ఏడుస్తున్నాను. మీ అమ్మ మనకు దూరమై రెండు నెలలుకూడా కాలేదు. మళ్ళీ ఇదొకటి వచ్చి పడింది. కొడుకు ఉండి చచ్చినట్టు చాటుకోవలసి వచ్చింది. భగవంతుడు దయ తిరిస్తే నేనే అక్కడికి వచ్చేస్తాను. అక్కడ ఎవరికీ ఎలాంటి అనుమానమూ కలగకుండా ప్రవర్తించు. ఏభయో అనలు తిరగకు.

ఇట్లు
 దురదృష్టవంతుడు
 మీ నాన్న
 బగవంతుడు

బంగారయ్య: (చిరంజీవి చేతిలోని ఉత్తరం తీసుకున్నాడు.)

చిరంజీవి: మీరు నన్ను మోసగించా అనుకుంటున్నారు! నరళ ఎవరో నాకు తెలియదు. నా పేరు మోహన్ కాదు!... అనలు నాకు నాన్నే లేడు!

బంగారయ్య: (నవ్వి) ఈ ఉత్తరం మా చేతికి చిక్కిన మరుక్షణమే మీ నాన్నను అరెస్టు చేశాం. కాదు మీరు ఇద్దరూ కోర్టులో నిరూపించుకోండి!

చిరంజీవి: (ఇక మాట్లాడలేకపోతాడు.)

సుందర్: (మధ్య ద్వారంలో నిలబడి) అంతా విన్నాను. అనవసరంగా ఎంత శ్రమ పడ్డారు ఇన్స్పెక్టర్ గారూ! (వాళ్ళ దగ్గరగా వచ్చి) జైలుకి నడవవలసింది మళ్ళీలేని సుందర్ కాదు! నేను! (తన్ను తాను చూపుకుంటూ) ఈ మోహన్! నరళను హత్య చేసిన ఈ మోహన్!

ప్రభాకర్: (సుందర్ని దీక్షగా చూస్తున్నాడు.)

సుందర్: అలా చూస్తారే? అతను గంగాధరంగారి మేనల్లుడు. సుందర్! అతనికి మతి భ్రమ! పిచ్చాడే అడుకుంటారేం ఇన్స్పెక్టర్! ... కల్పనగారూ! మీరై నాచెప్పకూడదూ?

నన్ను రక్షించేందుకు పాపం, మతి లేని సుందర్ని పట్టేస్తున్నారన్నమాట!

ప్రభాకర్: అంటే?...

సుందర్: నే నేమోహాన్ని! మీరు ఇంత కాలం ఎవరి కోసం గాలిస్తున్నారో ఆ మోహాన్ని చేనే! చిరంజీవిగా తల దాచుకుంటున్న మోహాన్ని, జగన్నాథంగారి కుమారుణ్ణి చేనే! నేనే నరళను హత్య చేశాను! నరళా?... రండి, వెళదాం... క్షమించండి ఒక్క క్షణ (కల్పన దగ్గరగా వచ్చి) ఇన్నాంట్ల మీరు నాకోసం చూపిన అభిమానానికి కృతజ్ఞులు! (అక్కణ్ణించి ఇన్స్పెక్టర్ వద్దకు రాబోయాడు. తూలిపడబోయాడు. వెంటనే ప్రభాకర్ పట్టుకున్నాడు. సుందర్ నోటివెంట నురుగు పడుతుంది.)

ప్రభాకర్: (సుందర్ని సోఫాలో కూర్చోబెట్టి) ఏమండీ ఏమైంది?

సుందర్: (చేతిలోనుండి ఒక చిన్న పీసా జారి కింద పడింది.)

ప్రభాకర్: (పీసా తీసి చూసి) అరే!... విషం! (వెంటనే ఫోను వద్ద తెచ్చి, ఫోను చేసి) హలో, డాక్టర్! చేసు సీ. డి. ఇన్స్పెక్టర్ ప్రభాకర్!... దయచేసి మీరు వెంటనే గంగాధరంగారి ఇంటికి రావాలి!... చాలా సీరియస్!... ఠాంక్స్! (ఫోను పెట్టి) సుందర్ గారూ! ఒక ఆయోగ్యుణ్ణి రక్షించేందుకు మీరు చేసిన త్యాగానికి విలువ లేదు! ఎంత వని చేశారు?!

సుందర్: విచారించకండి, ఇన్స్పెక్టర్!... చాలా కాలం... నా ప్రాణప్రదంగా దాచుకున్న ఈ చిన్నపీసా... ఈ నాడు నాకు స్వర్గ ద్వారాలను తెరుస్తూంది!

కల్పన: (అప్పటివరకు శిలలా నిలబడి పోయింది.) బావా!... బావా!... ఎందు కింత అన్యాయం చేశావు, బావా? (కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తుంది.)

సుందర్: (ఆమె కన్నీటిని, తన చూపుడు వేలితో తుడుస్తూ) కన్నీటిని వృధా చేయకు, కల్పన!

... ఈ సువిశాల విశ్వంలో మానవ సంతతికి ఎన్నటికీ తరగని అమూల్య సంపద ఈ కన్నీ రొక్కటే!... ఈ కన్నీటి మెరుపులే మానవ జీవిత ప్రతిబింబాలు!

కల్పన: బావా! (ఏదేన్నూ) నీ కేం కష్టం కలిగిందని ఇంత వని చేశావు, బావా!

సుందర్: (చిరు నగవు మోముతో) నిండు పూర్ణి మ వెలుగులు పరుచుకుంటున్న కొందరి జీవితాల్లో కారుమేపుంలాంటి నా... జీవితాల్లో చిక్కును... కష్టాలను... సమస్యలను... సమస్యలను... చూపుకీ, వీలువుకీ అందన దూరానికి వెళు తున్నాను! కన్నీరు కార్చి నా ఆత్మకు అశాంతి కలిగించకండి. సుప్ర్యా, చిరంజీవి సుఖం... (ప్రాణం విడిచాడు.)

కల్పన: (వెలిగి సుందర్ ముఖంలోకి చూస్తూ) ఈ కల్పన్ని అంత గౌరవంగా ప్రేమించావా, బావా! (అంటూ అరని కాళ్ళవద్ద కుప్పగా కూలిపోయింది.)

చిరంజీవి: (ఇప్పటికీ ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. హలాత్తుగా, ప్రభాకర్ చేతిలోని రివోల్వర్ లాక్కున్నాడు. భయంలో లేని నిలబడిన కల్పనకి, ప్రభాకర్ కి గురి పెడుతూ వెనక్కి నడిచి మెల్లమీదికి వెళ్ళిపోయాడు.)

ప్రభాకర్: ఆగు! (అంటూ అరిచి, మేడమీదికి చిరంజీవిని వెంటించాడు. లోపల రివోల్వర్ పేలింది. శబ్దం విని కల్పన అటు వేపు చూసింది. ప్రభాకర్ వెనక్కి నడుస్తూ మెట్లు దిగుతున్నాడు. చిరంజీవి కణతలోంచి రక్తం కారుతుంటుంది. అతని చేతిలో రివోల్వర్ ఉంది. కిందికి దొర్లకుంటూ వచ్చి, కొద్ది క్షణాలు కొట్టుకుని చనిపోయాడు.)

అరిపోయినా జీవనజ్యోతి సమసిపోయినా జీవితకాంతి ప్రేమమలుపులో సుడిగుండాలూ పగిలిన ఎడలో నిప్పుకణాలూ రగిలిన పాగలే కడకు మిగిలినా రగిలిన పాగలే కడకు మిగిలినా?

